

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ 4-5 พฤษภาคม 2564

ส่วนกลาง

ประเด็น	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
เกษตรกรดีเด่น	1.เกษตรกรเผยแพร่ผลคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร-สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติปี'64	แนวทาง
ผลไม้	2.คาดผลไม้ภาคตะวันออก ปี 64 ทุกชนิด ราคาพุ่งแรงทุกตัว	อปท.นิวส์
พื้นที่ป็นสุข	3.กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมมือกับ ปตท. OR จัดหาพื้นที่จำหน่ายสินค้าเกษตรในสถานีบริการน้ำมัน PTT Station ทั่วประเทศให้กับเกษตรกรที่สนใจโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	ThailandPlus

ส่วนภูมิภาค

ประเด็น	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
One Stop Service	4.ศดปช.วังซ้าย ขับเคลื่อน "One Stop Service" เติมความรู้เกษตรกรตรวจหาค่าวิเคราะห์ดิน	สยามรัฐ
	5.ศดปช.วังซ้าย จ.ลำปาง เดินหน้าให้คำแนะนำเกษตรกรตรวจหาค่าวิเคราะห์ดินเพื่อใช้ปุ๋ยให้เหมาะสม ตามโครงการ One Stop Service หลังทำแล้วได้ผลผลิตเพิ่ม แต่ต้นทุนลดกว่า 20%	เสิร์ฟจากฟาร์ม
แปลงใหญ่	6.เกษตรกรสุราษฎร์ฯ รวมกลุ่มแปลงใหญ่เพาะเห็ดฟางจากทะเลสาบปาล์ม พัฒนาคุณภาพ ตั้งเป้าสู่การผลิตเห็ดอินทรีย์	ข่าวสด
วิสาหกิจชุมชน	7.มหาสารคามแปรรูปมันเส้น ป้อนตลาดโคอีสาน 13 ล้าน/ปี	ประชาชาติธุรกิจ

เกษตรฯเผยผลคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร-สหกรณ์ ดีเด่นแห่งชาติปี'64

วันจันทร์ ที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2564, 06.00 น.นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นสาขาอาชีพต่างๆ ให้เป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี เพื่อยกย่องประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานดีเด่นให้สาธารณชนทั่วไปได้รู้จักและยึดถือเป็นแบบอย่างแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศโดยรวมในอนาคต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการรวบรวมรายชื่อผู้ที่ได้รับคัดเลือกสาขาต่างๆ เพื่อเข้ารับพระราชทานโล่ รางวัลเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ณ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะกำหนดวันและเวลาที่เหมาะสมต่อไป

สำหรับผลการคัดเลือกมีดังนี้ 1) เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ จำนวน 16 สาขาประกอบด้วย อาชีพทำนา ได้แก่ นายศักดิ์ดา เขตกลาง จ.ร้อยเอ็ด, อาชีพทำสวน ได้แก่ นายยงยุทธ ศรีจินดา จ.สมุทรสาคร, อาชีพทำไร่ ได้แก่ นายสุทธิ ที่หมาย จ.ระยอง, อาชีพทำไร่นาสวนผสม ได้แก่ นายวีระชัย ก้องพนาไพรสนธ์ จ.ตาก, อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ได้แก่ นางจงรักษ์ พลายงาม จ.ศรีสะเกษ, อาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ นายพรหมพิริยะ สอนศิริ จ.ปราจีนบุรี, อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ได้แก่ นายเพ็งใจ ต้นสกุลประเสริฐ จ.อ่างทอง, อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ได้แก่ นายจรรุญทรัพย์ศิริ จ.สมุทรสาคร, อาชีพเพาะเลี้ยงปลาสวยงามและพันธุ์ไม้น้ำ ได้แก่ นายกำพล สร้อยแสง จ.ราชบุรี, อาชีพปลูกสวนป่า ได้แก่ นายปริญญา ดรณศรี จ.สมุทรสงคราม, สาขาบัญชีฟาร์ม ได้แก่ นางสาววัย บางสร้อย จ.ร้อยเอ็ด, สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้แก่ นายวิเชียร บุญรอด จ.ราชบุรี, สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ได้แก่ นายอำนาจ จันทร์ส จ.จันทบุรี, ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ นายเผ่า พันธูภา จ.กาฬสินธุ์, สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ เด็กชายณัฐพล ชมวิระ จ.กาฬสินธุ์ และสาขาเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ นายสุธรรม จันทร์อ่อน จ.นครปฐม

สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ จำนวน 12 สาขา ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกรทำนา ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำนาคุตประทาย จ.อุบลราชธานี, กลุ่มเกษตรกรทำสวน ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหมดงบัง จ.ชัยภูมิ, กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์เกาะแกด จ.

อุบลราชธานี, กลุ่มเกษตรกรทำประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ สมาคมประมงพื้นบ้านหัวไทร จ.นครศรีธรรมราช, กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนร้านคนจับปลา จ.สตูล, กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรนายาวสามัคคี จ.ฉะเชิงเทรา, กลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนท่าข้ามพิทยาคม จ.ชลบุรี, กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวลานตาบัว จ.กำแพงเพชร, สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน ได้แก่ กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานพลังดอนตะโก จ.นครศรีธรรมราช, วิสาหกิจชุมชน ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าศรี จ.ปัตตานี, ศูนย์ส่งเสริมและผลิตภัณฑ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวหอมมะลิ ได้แก่ ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลศรีดอนมูล จ.เชียงราย และประเภทข้าวอื่นๆ ได้แก่ ศูนย์ข้าวชุมชนข้าวอินทรีย์ จ.กาฬสินธุ์

สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ จำนวน 6 สาขา ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรไชยา จำกัด จ.สุราษฎร์ธานี, สหกรณ์โคนม ได้แก่ สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์กพัฒนานิคม จำกัด จ.ลพบุรี, สหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขพัทลุง จ.พัทลุง, สหกรณ์ร้านค้า ได้แก่ สหกรณ์พนักงานโรงพยาบาลบ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร, สหกรณ์บริการ ได้แก่ สหกรณ์บริการ ไออาร์พีซี จำกัด จ.ระยอง และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนรวมน้ำใจท่ายาง จำกัด จ.เพชรบุรี

คาดผลไม้ภาคตะวันออก ปี 64 ทุกชนิด ราคาพุ่งแรงทุกตัว

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เผยว่า จากการสำรวจข้อมูลเอกภาพไม้ผลภาคตะวันออก (ระยอง จันทบุรี ตราด) ปี 2564 (ข้อมูล ณ 19 เมษายน 2564) โดยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board) กรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า ไม้ผลทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง มีผลผลิตรวม 900,126 ตัน ลดลงจากปี 2563 ที่มีจำนวน 995,501 ตัน (ลดลง 95,375 ตัน หรือร้อยละ 10) เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย หนาวเย็นนาน สลับกับมีฝนตกในช่วงปลายปี 2563 จนถึงต้นปี 2564 ทำให้ออกดอกได้น้อย ไม่เต็มต้น โดยทุเรียน ให้ผลผลิต 575,542 ตัน มังคุด 106,796 ตัน เงาะ 197,708 ตัน และลองกอง 20,080 ตัน ทั้งนี้ ผลผลิตทั้ง 4 ชนิดจะออกมากช่วงเดือน พฤษภาคม 2564

สำหรับประมาณการผลผลิตรายจังหวัดมีดังนี้ “ทุเรียน” ได้แก่ จังหวัดระยอง 120,080 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 20,842 ตัน (ร้อยละ 17.36) จันทบุรี 398,618 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 68,898 ตัน (ร้อยละ 17.28 ตัน) ตราด 56,844 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 19,190 ตัน (ร้อยละ 33.76) ภาพรวมทุเรียนภาคตะวันออก ประมาณการผลผลิต 575,542 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 108,930 ตัน คิดเป็นร้อยละ 18.93 โดยทุเรียนเกรด A ราคา 113.33 บาท/กิโลกรัม ซึ่งเป็นราคาเฉลี่ยรายสัปดาห์ ต้นทุนการผลิตอยู่ที่ 12.25 บาท/กิโลกรัม “มังคุด” ได้แก่ จังหวัดระยอง 12,724 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 472 ตัน (ร้อยละ 3.71) จันทบุรี 71,695 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 1,622 ตัน (ร้อยละ 2.26 ตัน) ตราด 22,377 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 1,198 ตัน (ร้อยละ 5.35) ภาพรวมมังคุดภาคตะวันออก ประมาณการผลผลิต 106,796 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 3,292 ตัน คิดเป็นร้อยละ 3.08 โดยมังคุดเกรด A ราคา 196.67 บาท/กิโลกรัม ต้นทุนการผลิตอยู่ที่ 11.94 บาท/กิโลกรัม

“เงาะ” (โรงเรียน) ได้แก่ จังหวัดระยองให้ผลผลิต 5,350 ตัน จันทบุรี 99,179 ตัน ยังไม่ได้เก็บเกี่ยวทั้ง 2 จังหวัด ตราด 93,179 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 8,763 ตัน (ร้อยละ 9.40) ภาพรวมเงาะ (โรงเรียน) ภาคตะวันออก ประมาณการผลผลิต 197,708 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 8,763 ตัน คิดเป็นร้อยละ 4.43 โดยเกรด A ราคา 55 บาท/กิโลกรัม ต้นทุนการผลิตอยู่ที่ 8.95 บาท/กิโลกรัม

“ลองกอง” ประมาณการผลผลิตภาคตะวันออก 20,080 ตัน ขณะนี้ยังไม่มีเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยต้นทุนการผลิตอยู่ที่ 21.26 บาท/กิโลกรัม เช่นเดียวกับ “ลิ้นจี่” (นครพนม 1) ของภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ให้ผลผลิต 19,937 ตัน เชียงราย 3,059 ตัน น่าน 3,708 ตัน ยังไม่ได้เก็บเกี่ยวทั้ง 3 จังหวัด พะเยา 4,012 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 3 ตัน (ร้อยละ 0.07) ภาพรวมลิ้นจี่ภาคเหนือ ประมาณการผลผลิต 30,716 ตัน เก็บเกี่ยวแล้ว 3 ตัน คิดเป็นร้อยละ 0.01 โดยเกรด AA ราคา 100 บาท/กิโลกรัม ต้นทุนการผลิตอยู่ที่ 17.43 บาท/กิโลกรัม

สำหรับแนวทางการรับซื้อทุเรียนในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ที่ผ่านมา ล้งและพ่อค้าผู้ส่งออกตั้งราคาซื้อแบบเหมาสวน ซึ่งมีการจัดแบ่งตามเกรดส่งออกตามมาตรฐาน GAP และ GMP ที่ประเทศจีนกำหนด ราคาอยู่ระหว่างกิโลกรัมละ 130 – 190 บาท ทั้งนี้ ราคาซื้อแบบเหมาสวนล่วงหน้า ทุเรียนเกรดมาตรฐานส่งออกเกรด AB ล้งรับซื้อในราคากิโลกรัมละ 160 บาท เนื่องจากปีนี้กำลังซื้อจากจีนเพิ่มมากขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่

ปรับตัวหลังจากโควิด-19 ซึ่งนับว่าเป็นราคาที่อยู่ในเกณฑ์สูง เกษตรกรพึงพอใจมากเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 ประกอบกับความต้องการบริโภคทุเรียนในประเทศยังมีต่อเนื่อง เห็นได้จากจำนวนลังที่รับซื้อทุเรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะปีนี้ผลผลิตทุเรียนได้รับความเสียหายเยอะช่วงก่อนเก็บผลผลิต เนื่องจากมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้นทำให้ทุเรียนใกล้เก็บเกี่ยวพลัดหล่นจากต้นเสียหายจำนวนมาก จนผลิตไม่พอต่อความต้องการ ส่งผลให้ราคาทุเรียนพุ่งสูงขึ้นและยังคงอยู่ในระดับสูงต่ออีกปี

อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขอความร่วมมือเกษตรกรและผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับคุณภาพของทุเรียน และไม่ตัดทุเรียนอ่อนหรือด้อยคุณภาพออกจำหน่าย ซึ่งหากมีการลักลอบตัดทุเรียนอ่อนจะมีบทลงโทษตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงการยึดใบ GAP ของเกษตรกร และใบ GMP ของผู้ประกอบการด้วย

กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมมือกับ ปตท. OR จัดหาพื้นที่จำหน่ายสินค้า เกษตรในสถานีบริการน้ำมัน PTT Station ทั่วประเทศให้กับเกษตรกรที่ สนใจโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ตามที่ ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายตลาดนำการผลิต มุ่งเน้นให้เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด และมีตลาดรับซื้อที่แน่นอน เพื่อประกันว่าเกษตรกรจะมีรายได้ที่ดีขึ้น มีช่องทางการตลาดที่เหมาะสมกับสินค้ากลุ่มผู้บริโภค และสถานการณ์ ดังนั้นเพื่อเป็นการอุดหนุนสินค้าของเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้บูรณาการความร่วมมือกับบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) หรือ OR ในการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร โดยการจัดหาพื้นที่จำหน่ายสินค้าเกษตรในสถานีบริการน้ำมัน PTT Station ทั่วประเทศให้กับเกษตรกรโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ภายใต้ชื่อ “โครงการพื้นที่ปันสุข” มาตั้งแต่เดือนมกราคม 2564 เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนในช่วงการระบาดของโรค COVID-19 และช่วงสินค้าล้นตลาดในแต่ละพื้นที่ โดยจะหมุนเวียนให้เกษตรกรเข้ามาจำหน่ายรายละ 1 เดือน ภายใต้ชื่อ “โครงการพื้นที่ปันสุข” สำหรับสินค้าที่จะนำไปจำหน่ายในสถานีบริการน้ำมันจะต้องเป็นสินค้าเกษตรจากเกษตรกรโดยตรง หรือสินค้าแปรรูปจากวิสาหกิจชุมชน ประเภทสินค้าสด สินค้าแปรรูป สินค้าเกษตรอินทรีย์ และต้องเป็นสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานรับรอง เช่น GAP อินทรีย์ ฮาลาล อย. หรือเป็นสินค้าที่ต้องการจำหน่ายเร่งด่วน เช่น กรณีผัก ผลไม้ล้นตลาด และไม่เป็นสินค้าที่ทับซ้อนกับผู้เช่า หรือมีจำหน่ายในสถานีบริการน้ำมันอยู่แล้ว

สำหรับผลการดำเนินงานโครงการระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน 2564 มีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่สนใจสมัครเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าในโครงการพื้นที่ปันสุขของสถานีบริการน้ำมันจังหวัดต่างๆ จำนวน 8 ราย จาก 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นครสวรรค์ จันทบุรี สงขลา และจังหวัดเพชรบุรี ประเภทสินค้าที่นำมาจำหน่าย ประกอบด้วย สินค้าที่มีผลผลิตออกมามากต้องกระจายเร่งด่วน คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งสินค้าและผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น ผลิตภัณฑ์ข้าวสาร พริกไทย อาหารแปรรูป ผลผลิต

ผักสด เป็นต้น

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า ล่าสุด กรมส่งเสริมการเกษตรได้รับการประสานงานเป็นการภายในจากทาง OR ว่า เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีความรุนแรงมากขึ้น จึงขอชะลอเรื่องการสนับสนุนพื้นที่ให้เกษตรกรมาจำหน่ายสินค้าในโครงการพื้นที่ป็นสุขออกไปก่อน จนกว่าสถานการณ์จะบรรเทาลง สำหรับเกษตรกรที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการสามารถติดต่อสอบถามได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง เพื่อประสานงานเบื้องต้นไว้ก่อน เมื่อสถานการณ์การระบาดดีขึ้น เกษตรกรจะได้เข้าใช้พื้นที่ได้ทันที

ศคปช.วังชัย ขับเคลื่อน "One Stop Service" เต็ม ความรู้เกษตรกรตรวจหาค่าวิเคราะห์ดิน

ศคปช.วังชัย จ.ลำปาง เดินหน้าให้คำแนะนำเกษตรกรตรวจหาค่าวิเคราะห์ดินเพื่อใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมตามโครงการ **One Stop Service** หลังทำแล้วได้ผลผลิตเพิ่ม แต่ต้นทุนลดกว่า **20%** จากนโยบาย Thailand 4.0 และยุทธศาสตร์ 20 ปีของรัฐบาล รวมทั้งนโยบายการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินก็เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ ที่จะนำไปสู่การเกษตรอัจฉริยะ ด้วยการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามความอุดมสมบูรณ์ของดินและความต้องการของพืช ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป อันจะทำให้ต้นทุนมีความแข็งแรง ด้านทานต่อการเข้าทำลายของศัตรูพืชได้ในระดับหนึ่ง และช่วยเกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศคปช.) ที่บริหารจัดการโดยเกษตรกรจำนวน **882** ศูนย์ ใน **77** จังหวัด ตั้งแต่ปี **2558** เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนขยายผลการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินไปสู่ชุมชน ทั้งนี้ ในปี **2564** กรมส่งเสริมการเกษตรวางแนวทางการส่งเสริมให้ ศคปช. ที่มีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาต่อยอด ดำเนินธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชนภายใต้โครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (**One Stop Service**) เพื่อให้เกิดรายได้ที่มีความยั่งยืน และเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนขยายผลให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งปัจจุบัน มี ศคปช. ที่มีศักยภาพเข้าร่วมโครงการแล้วจำนวน **394** ศูนย์ ใน **63** จังหวัด

นายธนพล วงศ์แก้ว ประธานศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชนวังชัย อ.วังเหนือ จ.ลำปาง หนึ่งใน ศคปช. ที่ร่วมโครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (**One Stop Service**) เปิดเผยว่า ศคปช. วังชัยจัดตั้งขึ้นเมื่อปี **2559** มีสมาชิกเริ่มต้น **20** ราย ซึ่งเป็นเกษตรกรทำนา ทำสวน ทำไร่ เพื่อขยายผลการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัด โดยเบื้องต้นให้สมาชิกดำเนินการทดลองในพื้นที่เกษตรของตนเองจำนวนรายละ **1** ไร่ เพื่อเปรียบเทียบกับการใช้ปุ๋ยปกติ ซึ่งทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านต้นทุนการผลิตที่ลดลงกว่า **20%** พืชที่ปลูกได้รับสารอาหารที่ครบถ้วนตาม

ความต้องการ ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้ต่อไร่เพิ่มขึ้นอีกด้วย ยกตัวอย่างการทำนา จากเดิมเคยได้ผลผลิตเฉลี่ย 700 กิโลกรัมต่อไร่ก็เพิ่มขึ้นเป็น 1,000 กิโลกรัมต่อไป กระทั่งเมื่อปี 2563 กรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้ามาส่งเสริมโครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) ต่อยอด ศคปช. ที่มีศักยภาพให้สามารถดำเนินธุรกิจในการจัดหาปุ๋ยที่มีคุณภาพใช้ในชุมชน ทางศูนย์ฯ จึงได้ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรในพื้นที่และกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ต่างๆ ได้ทราบถึงความเป็นมาของโครงการและประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ ส่งผลให้มีสมาชิกแปลงใหญ่ลำไย มั่นสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา สมัครเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น จนปัจจุบันมีสมาชิกเป็น 70 กว่าราย โดยทางศูนย์ฯ ได้จัดอบรมองค์ความรู้ด้านการตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับสมาชิก โดยมีเจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมการเกษตรเข้าร่วมเป็นวิทยากรและให้คำแนะนำในด้านต่างๆ อีกทั้งยังสนับสนุนน้ำยาตรวจวิเคราะห์ดิน แม่ปุ๋ย เป็นทุนตั้งต้นให้แก่ศูนย์ฯ และขณะนี้อยู่ระหว่างจัดงบประมาณจัดซื้อเครื่องผสมปุ๋ย เพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกและจำหน่ายปุ๋ยให้กับเกษตรกรทั่วไป เพื่อให้เกิดรายได้ในชุมชนอีกช่องทางหนึ่ง

สำหรับการบริหารจัดการ ทางศูนย์ฯ จะให้สมาชิกถือหุ้นรายละ 2 หุ้น หุ้นละ 100 บาท เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมและเพื่อใช้ในการบริหารจัดการสำหรับจัดซื้อแม่ปุ๋ย และค่าดำเนินการผลิตปุ๋ย ซึ่งในเบื้องต้นระหว่างรอเครื่องผสมปุ๋ยจากภาครัฐ ทางศูนย์ฯ ได้ประยุกต์ใช้เครื่องผสมปูนเป็นเครื่องผสมปุ๋ยไปก่อน และจะจำหน่ายปุ๋ยให้กับสมาชิกตามคำสั่งซื้อและให้บริการผสมตามค่าวิเคราะห์ดินของเกษตรกรแต่ละรายเท่านั้น โดยศูนย์ฯ จะบวกค่าดำเนินการเพิ่มจากต้นทุนแม่ปุ๋ยกระสอบละ 30 บาท เพื่อเป็นค่าดำเนินการ ค่าบริหารจัดการในรอบต่อไป และจะปันผลประจำปีคืนให้กับสมาชิกทุกราย “แผนการบริหารจัดการ One Stop Service ของศูนย์ฯ ในอนาคต จะขยายผลไปยังกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และจะกระตุ้นให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับการตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อจะได้ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับดินและพืชที่ปลูกมากขึ้น เพราะเกษตรกรจะได้รับประโยชน์หลายด้าน โดยเฉพาะการลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิตที่เห็นผลได้ชัดเจน และเมื่อได้รับเครื่องผสมปุ๋ยมาแล้ว ทางศูนย์ฯ ก็จะสามารถให้บริการผสมปุ๋ยได้ในปริมาณเพิ่มขึ้น ให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกและเกษตรกรทั่วไป ซึ่งนอกจากจะช่วยให้เกษตรกรได้ใช้ปุ๋ยที่ถูก แต่มีคุณภาพแล้ว ยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกของศูนย์ฯ ที่เข้ามาทำงานและยังมีเงินปันผลคืนกลับสู่สมาชิกอีกด้วย” นายชนพล กล่าว

นอกจากนี้ นายภินันท์ พงษ์ทิพย์ รองประธานแปลงใหญ่มั่นสำปะหลัง อ.วังเหนือ จ.ลำปาง สมาชิกแปลงใหญ่มั่นสำปะหลัง อ.วังเหนือ สมาชิกในกลุ่มมี 83 ราย พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังรวมประมาณ 4,000 ไร่ หนึ่งในผู้หันมาใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน กล่าวว่า สำหรับตนเองเริ่มใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา ผลปรากฏว่าทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังดีขึ้น โดยที่ต้นทุนลดลงประมาณร้อยละ

50 ในปีถัดมานอกจากมีเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง และ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนวังซ้าย คอยให้ความรู้ในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกรในชุมชน แล้ว ยังมีผู้ประกอบการโรงงานแป้งมันสำปะหลัง สนับสนุนให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งผลให้ปีนี้สมาชิกแปลงใหญ่มันสำปะหลังทั้ง 83 ราย หันมาใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินทั้งหมด และ ใช้บริการตรวจวิเคราะห์ดินของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนวังซ้ายด้วย ทั้งนี้ คาดว่าเร็วๆ นี้จะเกิดการขยาย ผลสู่พืชชนิดอื่นๆ ในพื้นที่อีกด้วย

ศดปช.วังซ้าย จ.ลำปาง เดินหน้าให้คำแนะนำเกษตรกรตรวจหาค่าวิเคราะห์ดินเพื่อใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมตามโครงการ One Stop Service หลังทำแล้วได้ผลผลิตเพิ่ม แต่ต้นทุนลดกว่า 20%

จากนโยบาย Thailand 4.0 และยุทธศาสตร์ 20 ปีของรัฐบาล รวมทั้งนโยบายการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินก็เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ ที่จะนำไปสู่การเกษตรอัจฉริยะ ด้วยการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามความอุดมสมบูรณ์ของดินและความต้องการของพืช ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป อันจะทำให้ต้นพืชมีความแข็งแรง ด้านทานต่อการเข้าทำลายของศัตรูพืชได้ในระดับหนึ่ง และช่วยเกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้จัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ที่บริหารจัดการโดยเกษตรกรจำนวน 882 ศูนย์ ใน 77 จังหวัด ตั้งแต่ปี 2558 เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนขยายผลการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินไปสู่ชุมชน ทั้งนี้ ในปี 2564 กรมส่งเสริมการเกษตรวางแผนทางการส่งเสริมให้ ศดปช. ที่มีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาต่อยอด ดำเนินธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชนภายใต้โครงการพัฒนารัฐกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) เพื่อให้เกิดรายได้ที่มีความยั่งยืน และเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนขยายผลให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งปัจจุบัน มี ศดปช. ที่มีศักยภาพเข้าร่วมโครงการแล้วจำนวน 394 ศูนย์ ใน 63 จังหวัด

นายธนพล วงศ์แก้ว ประธานศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชนวังซ้าย อ.วังเหนือ จ.ลำปาง หนึ่งใน ศดปช.ที่ร่วมโครงการพัฒนารัฐกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) เปิดเผยว่า ศดปช. วังซ้ายจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2559 มีสมาชิกเริ่มต้น 20 ราย ซึ่งเป็นเกษตรกรทำนา ทำสวน ทำไร่ เพื่อขยายผลการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัด โดยเบื้องต้นให้สมาชิกดำเนินการทดลองในพื้นที่เกษตรของตนเองจำนวนรายละ 1 ไร่ เพื่อเปรียบเทียบกับการใช้ปุ๋ยปกติ ซึ่งทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านต้นทุนการผลิตที่ลดลงกว่า 20% พืชที่ปลูกได้รับสารอาหารที่ครบถ้วนตามความต้องการ ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้ต่อไร่เพิ่มขึ้นอีกด้วย ยกตัวอย่างการทำนา จากเดิมเคยได้ผลผลิตเฉลี่ย 700 กิโลกรัมต่อไร่ก็เพิ่มขึ้นเป็น 1,000 กิโลกรัมต่อไร่

กระทั่งเมื่อปี 2563 กรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้ามาส่งเสริมโครงการพัฒนารัฐกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) ต่อยอด ศดปช. ที่มีศักยภาพให้สามารถดำเนินธุรกิจในการจัดหาปุ๋ยที่มีคุณภาพใช้ในชุมชน ทางศูนย์ฯ จึงได้ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรในพื้นที่และกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ต่างๆ ได้ทราบถึงความ

เป็นมาของโครงการและประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ ส่งผลให้มีสมาชิกแปลงใหญ่ลำไย มั่นสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา สมัครเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น จนปัจจุบันมีสมาชิกเป็น 70 กว่าราย โดยทางศูนย์ฯ ได้จัดอบรมองค์ความรู้ด้านการตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับสมาชิก โดยมีเจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมการเกษตรเข้าร่วมเป็นวิทยากรและให้คำแนะนำในด้านต่างๆ อีกทั้งยังสนับสนุนน้ำยาตรวจวิเคราะห์ดิน แม่ปุ๋ย เป็นทุนตั้งต้นให้แก่ศูนย์ และขณะนี้อยู่ระหว่างจัดของงบประมาณจัดซื้อเครื่องผสมปุ๋ย เพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกและจำหน่ายปุ๋ยให้กับเกษตรกรทั่วไป เพื่อให้เกิดรายได้ในชุมชนอีกช่องทางหนึ่ง

สำหรับการบริหารจัดการ ทางศูนย์ฯ จะให้สมาชิกถือหุ้นรายละ 2 หุ้น หุ้นละ 100 บาท เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมและเพื่อใช้ในการบริหารจัดการสำหรับจัดซื้อแม่ปุ๋ย และค่าดำเนินการผลิตปุ๋ย ซึ่งในเบื้องต้นระหว่างรอเครื่องผสมปุ๋ยจากภาครัฐ ทางศูนย์ฯ ได้ประยุกต์ใช้เครื่องผสมปุ๋ยเป็นเครื่องผสมปุ๋ยไปก่อน และจะจำหน่ายปุ๋ยให้กับสมาชิกตามคำสั่งซื้อและให้บริการผสมตามค่าวิเคราะห์ดินของเกษตรกรแต่ละรายเท่านั้น โดยศูนย์ฯ จะบวกค่าดำเนินการเพิ่มจากต้นทุนแม่ปุ๋ยกระสอบละ 30 บาท เพื่อเป็นค่าดำเนินการ ค่าบริหารจัดการในรอบต่อไป และจะปันผลประจำปีคืนให้กับสมาชิกทุกราย

“แผนการบริหารจัดการ One Stop Service ของศูนย์ฯ ในอนาคต จะขยายผลไปยังกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และจะกระตุ้นให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับการตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อจะได้ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับดิน และพืชที่ปลูกมากขึ้น เพราะเกษตรกรจะได้รับประโยชน์หลายด้าน โดยเฉพาะการลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิตที่เห็นผลได้ชัดเจน และเมื่อได้รับเครื่องผสมปุ๋ยมาแล้ว ทางศูนย์ฯ ก็จะสามารถให้บริการผสมปุ๋ยได้ในปริมาณเพิ่มขึ้น ให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกและเกษตรกรทั่วไป ซึ่งนอกจากจะช่วยให้เกษตรกรได้ใช้ปุ๋ยที่ถูก แต่มิคุณภาพแล้ว ยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกของศูนย์ฯ ที่เข้ามาทำงานและยังมีเงินปันผลคืนกลับสู่สมาชิกอีกด้วย” นายธนพล กล่าว

นอกจากนี้ นายกมินทร์ พงษ์ทิพย์ รองประธานแปลงใหญ่มั่นสำปะหลัง อ.วังเหนือ จ.ลำปาง สมาชิกแปลงใหญ่มั่นสำปะหลัง อ.วังเหนือ สมาชิกในกลุ่มมี 83 ราย พื้นที่ปลูกมั่นสำปะหลังรวมประมาณ 4,000 ไร่ หนึ่งในผู้หันมาใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน กล่าวว่า สำหรับตนเองเริ่มใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา ผลปรากฏว่าทำให้ผลผลิตมั่นสำปะหลังดีขึ้น โดยที่ต้นทุนลดลงประมาณร้อยละ 50 ในปีถัดมานอกจากมีเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง และศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนวังซ้าย คอยให้ความรู้ในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกรในชุมชนแล้ว ยังมีผู้ประกอบการโรงงานแป้งมันสำปะหลัง สนับสนุนให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งผลให้ปีนี้สมาชิกแปลงใหญ่มั่นสำปะหลังทั้ง 83 ราย หันมาใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินทั้งหมด และใช้บริการตรวจวิเคราะห์ดินของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนวังซ้ายด้วย ทั้งนี้ คาดว่าเร็วๆ นี้จะเกิดการขยายผลสู่พืชชนิดอื่นๆ ในพื้นที่อีกด้วย

เกษตรกรสุราษฎร์ฯ รวมกลุ่มแปลงใหญ่เพาะเห็ดฟาง จากทะลายปาล์ม พัฒนาคุณภาพ ตั้งเป้าสู่การผลิต เห็ดอินทรีย์

เกษตรกรสุราษฎร์ฯ รวมกลุ่มแปลงใหญ่เพาะเห็ดฟางจากทะลายปาล์ม พัฒนาคุณภาพ ตั้งเป้าสู่การผลิตเห็ดอินทรีย์ แปลงใหญ่เห็ดฟางตำบลคลองพา อำเภอกาชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปลื้ม!! จากวิสาหกิจชุมชนก้าวสู่แปลงใหญ่เรียนรู้จากต้นแบบ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนรายได้เสริมเป็นรายได้หลักอย่างมั่นคง

นายอเนก แสงเอม ประธานแปลงใหญ่เห็ดฟางตำบลคลองพา ให้ข้อมูลว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ในตำบลคลองพา ปลูกปาล์มน้ำมันเป็นอาชีพหลัก ในพื้นที่จึงมีทะลายปาล์ม หรือซังปาล์มเป็นวัสดุเศษเหลือจากโรงงาน เมื่อปี 2561 ตนและเกษตรกรในชุมชนจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับการเพาะเห็ดฟางโดยใช้ทะลายปาล์ม แรกเริ่มเพาะแบบกองเตี้ยก่อน พบปัญหาไม่สามารถควบคุมคุณภาพได้ต่อเนื่อง ต่อมาในปี 2562 ได้รวบรวมสมาชิกจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนเห็ดฟางบ้านขวัญพัฒนาขึ้นโดยได้รับคำแนะนำจากสำนักงานเกษตรอำเภอกาชนะ เดิมมีสมาชิก 20 กว่าคน ต่อมาเพิ่มมากขึ้นเป็น 50 คน ในปี 2563 กลุ่มได้ไปศึกษาดูงานแปลงใหญ่เห็ดฟางตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอกาชนะ จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นแปลงใหญ่เห็ดฟางแห่งแรกของภาคใต้ เพาะแบบโรงเรือนโดยใช้ทะลายปาล์ม กลุ่มจึงได้วิธีการสร้างโรงเรือนและความรู้ด้านการผลิตมาปรับเปลี่ยนเป็นการเพาะเห็ดฟางในโรงเรือน โดยช่วงแรกได้ทดลอง 3-4 คน ปัจจุบันปรับเปลี่ยนไปทำแบบโรงเรือนแล้วทุกราย ปี 2564 ได้ขอจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่กับกรมส่งเสริมการเกษตร ปัจจุบันมีโรงเรือนจำนวน 80 หลัง และกำลังขยายเพิ่มให้ได้ครบครัวละ 4-5 หลัง จะได้มีผลผลิตต่อเนื่องและแรงงานในครัวเรือนดูแลได้ทั่วถึง สำหรับการเพาะเห็ดฟางของกลุ่มจะสร้างโรงเรือนขนาด 4X7 เมตร ใช้ฝ้ายางคลุม และติดตั้งระบบน้ำพ่นฝอย 1 โรง จะมีชั้นวาง 2 แถวๆ ละ 4 ชั้น ขนาดชั้นวาง 1x6 เมตร รวมพื้นที่วางวัสดุเพาะ 48 ตารางเมตร การเพาะเห็ดแต่ละครั้งใช้ทะลายปาล์มประมาณ 13 ตัน ซื้อมาในพื้นที่ครั้งละ 9,000 บาท ก่อนเพาะต้องนำทะลายปาล์มมาหมักเป็นเวลา 30 วัน จากนั้นจัดเรียงบนชั้นแต่ละชั้นวางสูงประมาณ 15 เซนติเมตร และทำการอบไอน้ำจากหม้อต้มน้ำโดยใช้ฟืนให้ได้อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

เพื่อฆ่าเชื้อ และหนอน เป็นเวลา 6-7 ชม. แล้วทิ้งให้เย็น 1 วัน จากนั้นทำการโรยเชื้อเห็ดฟาง แล้วฉีดยาเป็นฝอยให้เชื้อเห็ดพองฟูปิดประตูทิ้งไว้ 3 คืน เส้นใยเห็ดฟางฟูขึ้นเจริญแพร่กระจาย โดยรอบก็ทำการฉีดยาเพื่อตัดใย จากนั้นประมาณ 5 วันจะเริ่มเก็บดอกได้ และมีผลผลิตให้เก็บ เกือบประมาณ 1 เดือน 1 รอบใช้เวลา 40-50 วัน จากนั้นทำการรื้อซังปาล์มออก 2 วันและพัก โรงเรือน 2 วัน จึงจะลงรอบใหม่ เมื่อเข้าสู่แปลงใหญ่ สมาชิกได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการจัด กระบวนการเรียนรู้ มีการควบคุมคุณภาพสม่ำเสมอ ทำให้ผลผลิตที่ออกมาคุณภาพดี ดอกใหญ่ เป็นที่ต้องการของตลาด ได้ขอรับรองมาตรฐาน GAP แล้ว และมีแผนดำเนินการขอรับรองให้ ได้ครบทุกแปลงในปี 2564 ปัจจุบันเก็บผลผลิตรวมกันได้ประมาณ 1 ตันต่อวัน ราคาอยู่ที่ กิโลกรัมละ 60-80 บาท ทุกวันพ่อค้าจะเข้ามารับที่จุดรวบรวมในประมาณ 11.00 น. และรับ ขนส่งไปยังตลาดหลักกรุงเทพมหานคร ต้นทุนโรงเรือนประมาณ 40,000 บาทต่อหลัง ซึ่ง 1-2 รอบการผลิตก็สามารถคืนทุนได้ ข้อดีของการเพาะเห็ดแบบนี้คือไม่ได้ใช้สารเคมีในการฆ่าเชื้อ วัสดุเพาะแต่ใช้การอบไอน้ำแทน จัดการง่ายเพราะอยู่ใกล้ที่พัก ไม่ต้องย้ายที่บ่อยๆ ควบคุม สภาพแวดล้อมได้ดีกว่า ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ สำหรับผลผลิตที่คุณภาพตกเกรด ดอกเล็กหรือ ดอกบาน ก็นำมาแปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์เห็ด ได้แก่ แหนมเห็ด เห็ดดองปรุงรส และข้าวเกรียบ เห็ด ซึ่งกลุ่มมีแผนที่จะดำเนินการเพิ่มมูลค่าและสร้างโรงเรือนแปรรูป รวมถึงการขอมาตรฐาน อย.ในระยะต่อไป

มหาสารคามแปรรูปมันเส้น ป้อนตลาดโคอีสาน 13 ล้านบาท

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังมหาสารคามเผย ปรับตัวช่วงผลผลิตราคาตก แปรรูปทำมันเส้น ตากแห้งส่งตลาดผู้เลี้ยงโคอีสาน สร้างมูลค่ากว่า 13 ล้านบาท ตั้งเป้าเพิ่มกำลังผลิตตันยอดถึง 18 ล้านบาทในอนาคต

นายทองศักดิ์ วรรณสาร ประธานกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังมหาสารคาม เปิดเผยว่า เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังมหาสารคาม มีโครงการนำหัวมันสดมาแปรรูปทำเป็นมันเส้น ตากแห้งส่งจำหน่ายให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและโคนม

สร้างรายได้ในปี 2563 กว่า 13 ล้านบาท ซึ่งเป็นการนำผลผลิตหัวมันสดบางส่วนจากผลผลิตทั้งหมดกว่า 3.3 หมื่นตันในกลุ่ม มาแปรรูปเป็นมันเส้นสะอาดได้ 1.7 พันตัน ขายตันละ 7,500 บาท ส่งขายในพื้นที่ภาคอีสาน โดยจังหวัดแรกคือจังหวัดมหาสารคาม ก่อนขยายตลาดไปยังจังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น และสกลนคร เป็นต้น “การแปรรูปทำมันสำปะหลังเป็นมันเส้นตากแห้ง เริ่มต้นจากหลายปีที่ผ่านมา ช่วงหัวมันสำปะหลังสดราคาสูง ทำให้เกษตรกรขยายการปลูกเพิ่ม จนผลผลิตหัวมันสดมีมากเกินไปโรงงานแปรรูปมันสำปะหลังในจังหวัดจะรองรับได้เกษตรกรจึงประสบปัญหาราคามันสำปะหลังสดตกต่ำ

เมื่อภาครัฐส่งเสริมให้ทำเกษตรแปลงใหญ่จึงเกิดการรวมกลุ่มทำเกษตรแปลงใหญ่มันสำปะหลังในพื้นที่ อ.กุตุรงค์ อ.บรบือ และ อ.เมือง หันมาใช้เครื่องจักรกลและนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่เข้ามาลดต้นทุนการผลิต เพื่อแก้ปัญหาาราคาตกต่ำ”

วัตถุประสงค์ในการตั้งเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนดังกล่าว เพื่อลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังแบบครบวงจร ผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง รวมทั้งเป็นจุดรวบรวมนำซื้อและแปรรูปเพิ่มมูลค่าให้กับเกษตรกรและสมาชิก อีกทั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีส่งเสริมกระบวนการผลิตมันสำปะหลังแบบครบวงจร แม้ปัจจุบันยังมีการรวมวิธีการผลิตแบบจำกัด เพราะต้องตากแดดบนลาน ในช่วงฤดูฝนไม่มีสินค้าป้อนตลาด

แต่ในอนาคตจะสร้างโรงอบทำให้กำลังผลิตเพิ่มขึ้นประมาณ 2,000 ตัน คาดว่าจะสร้างรายได้ไม่ต่ำกว่า 18 ล้านบาทต่อปี และปัจจุบันสินค้ามันเส้นยังไม่พอป้อนตลาด แนวโน้มความต้องการจากผู้เลี้ยงโคเนื้อและโคนม มีสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ

โดยกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังมหาสารคาม มีสมาชิกเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังมหาสารคาม 6 กลุ่ม

ประกอบด้วย 1.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันบ้านวังทอง ต.ห้วยเตย อ.กุตุรงค์ 2.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังมหาสารคาม อ.เมืองมหาสารคาม

3.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลัง ต.นาโพธิ์ อ.กุตุรงค์ 4.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังบ้านหนองตูบ ต.หนองโก อ.บรบือ

5.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลัง ต.กุตุรงค์ อ.กุตุรงค์ และ 6.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลัง ต.

โคกล่าม ม.11 อ.บรบือ

ปัจจุบันเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังมหาสารคามมีสมาชิก 838 ราย พื้นที่เพาะปลูกรวมกว่า 9,975 ไร่ ปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังรวมกันทั้งหมด 33,981 ตัน หรือเฉลี่ยปริมาณ 3.5 ตันต่อไร่ ส่วนภาพรวมใน จ.มหาสารคาม มีพื้นที่ปลูกประมาณ 1.7 แสนไร่ ให้ผลผลิตประมาณ 4 แสนตัน

ด้านนายคงฤทธิ์ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม เปิดเผยเพิ่มเติมว่า จากเดิมผลผลิตมันสำปะหลังจังหวัดมหาสารคามสร้างรายได้กว่า 900 ล้านบาทต่อปี การปรับตัวเพิ่มมูลค่าให้สินค้าเกษตรในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมันสำปะหลังมีข้อดีหลายอย่าง

อาทิ เกษตรกรสามารถกู้เงินจาก ธ.ก.ส.ได้วงเงิน 1 ล้านบาท ดอกเบี้ย 100 บาท เพื่อใช้เป็นทุนบริหารจัดการ และสามารถสต็อกมันเส้นไว้ชะลอการขายได้ คาดว่าเมื่อมีการแปรรูปจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับเกษตรกรมากขึ้น ทำให้มูลค่าพืชเศรษฐกิจตัวนี้เพิ่มสูงขึ้นอีก

นายปราโมทย์ วัฒนะ เกษตรจังหวัดมหาสารคาม ให้ความเห็นว่า กรมส่งเสริมการเกษตรโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร

การพัฒนาและสร้างกลุ่มเกษตรกรคนรุ่นใหม่เปลี่ยนแปลงจากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี ผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มเข้าสู่การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สร้างเครือข่ายในระดับต่าง ๆ ดังกรณีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมันสำปะหลังมหาสารคาม

“ตอนนี้ผลผลิตมันเส้นกำลังเป็นที่ต้องการสูงในกลุ่มผู้เลี้ยงโค จำเป็นจะต้องใช้เทคโนโลยีเข้าไปช่วยเพื่อเพิ่มกำลังผลิตสนองตอบกับความต้องการของลูกค้า รวมทั้งใช้วิชาการบริหารจัดการ เพื่อความยั่งยืนของกลุ่มให้สามารถพึ่งพาตนเองได้”